

Лошо пѣщо е да ся помѣтя пѣкой отъ начала-та си когато сѣ прави!

МАКЕДОНИЯ

ВѢСТНИКЪ ЗА НАРОДА

Καθημερινὸν πρῶτον καὶ ὀκτωὺν τὴν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ, ὅταν εἶναι ἔρπον.

МАКЕДОНИЯ излиза за сега веднѣжъ на недѣлѣтъ въ сѣботѣ. — Цѣна придѣлена за годишъ 4 бѣли меджидѣта за въ Цариградъ, а нѣтъ за по вънъ на вслѣдъ — за шестъ мѣсеца 2 1/2 за въ Цариградъ, а за по вънъ на вслѣдъ 3. — За три мѣсеца 1 1/2 било меджидѣта за вслѣдъ.

Писма не освободены отъ пощенскъ платжъ и паричванъ за вѣстникъ не сѣдружени сѣ придѣлани-тъ не сѣ приѣмжъ.

Подписка-та на спомоществованія става въ Цариградъ при Редактора и издателя на **МАКЕДОНИЯ** П. Р. Славейкова при Одувъ-Канѣжъ № 68. Статиѣ и писма за общеполезны работи поспѣшатъ сѣ безъ платжъ, а за частны извѣстия платжъ сѣ по 2 гр. редѣтъ, а кога сѣ постори по грошъ.

Подписка на спомоществованія ставатъ при опредѣленъ по вакъ настоятели, които и отговарятъ за вѣстникъ.

ЗА ПРОСВѢЩЕНИЕ-ТО.

Въ човѣческитъ общества има пѣкои работи за които колкото често и да ся говори, то пакъ никога неможе да ся каже че сѣ е доста говорило. Това сѣ обяснява сѣ важностѣтъ на самѣтъ работѣ до които сѣ касае това говорѣне, още и сѣ неизбѣримѣтъ ползжъ, който може да принесе тѣ на народѣтъ и на държавѣтъ.

Между таквѣтъ едни работи е — и просвѣщеніето.

Просвѣщеніето е очитъ на всякой единъ народъ: който не е просвѣщенъ, той нѣма очи; той е слѣпъ. Това дѣто да виждамы ясно движеніе-то на исторіѣтъ около себе си, да сѣ познаемъ сѣ законѣтъ на напредѣтъ и по тѣхъ да вършимъ и да правимъ, да познаемъ сами себе си — това сѣ наистинѣтъ потребности отъ първъ важностъ, а пакъ никой не може да сѣ ги достави безъ просвѣщеніе на сѣбѣтъ.

Ето за това безъ просвѣщеніе мажнѣ може да стане пѣкой истинскы държавникъ, истинскы дѣецъ и старателъ за доброто и благоденствіето на сѣнародникѣтъ и съотечественикѣтъ си. Волята, — сама по себе си — е добро пѣщо, и който има добръ волѣ, той, разумѣва сѣ, не е лѣшъ чѣлѣкъ; по тука сѣ има мѣстото да попитамъ: на кого за ползжъ служи само доброта воля безъ добры работи? Наистинѣтъ за никой въ свѣтътъ. А пакъ добры работи можѣтъ да извършатъ само отъ лѣшъ, сѣ просвѣщеніе освѣтлена сѣбѣтъ както за положеніето на другѣтъ тѣ и за собственото положение на всякого частно.

Безсумнѣнѣ, просвѣщеніето е основа на честитъ животъ на държавѣтъ и на народѣтъ, а и частно на всякой единъ човѣкъ. Споредъ това що казахмы, излѣзва че да сѣ стараемъ за напредѣваніе на просвѣщеніето у насъ е необходима потребностъ, която сѣ показва като таква, отъ който точкѣ на зрѣніето и да ѣмъ гледамы.

Нашето отечество останѣло толкозъ на задъ по тѣзи частъ, трѣба да удвои и да утрои своитъ старанія въ пѣтътъ на просвѣщеніето, защото, така само, ако душевното развитіе трѣгнѣ жарѣжъ сѣ материалното развитіе, ще може да сѣ надѣе че ще стигне пѣлъ-тъ сѣ да бѣде свободно и честито. Свѣтлостъ-та на просвѣщеніето трѣба да огрѣе вситъ наши съотечественици отъ който родъ и редъ да сѣ, — умственъ животъ трѣба да уягчава насъ всипцѣны еднакво, и когато само можемъ да трѣгнемъ сѣ твърдъ ногжъ по полето на напредѣтъ въ просвѣщеніето, тогазъ само ще можемъ да кажемъ на отечеството си: *Бѣди честито*; — на исторіѣтъ си: *Развивай сѣ както ты искамы*.

Просвѣщеніето на единъ кой да е народъ почива отъ долу, отъ корень-тъ а не отъ върхѣтъ: основнитъ или первоначалнитъ народни училища сѣ отредены да положатъ първитъ, по за това и най важнитъ темель за образованъ животъ на единъ народъ. Отъ това прочее слѣдува че за да сѣ намѣрватъ тѣзи училища въ добро състояние, което да отговори на тѣхнитъ прѣвѣлѣкъ задѣтъ, *conditio sine qua non* — условіе безъ което не бива, въ всяко едно таквѣтъ постановеніе. Едно кое да е училище сѣ условува най-главно сѣ учителъ; тамо дѣто прѣподава единъ специално искусенъ учителъ който схваща задѣтътъ сѣ свѣсно и всестранно, още и умѣе да освѣществи отѣзи очакванія които сѣ втѣз-лаватъ на него.

могне за распространѣваніе на просвѣщеніето въ единъ земѣ. Може да има пѣкои да мыслятъ, че сѣ направеніето на училища тамъ дѣто не е имало, свършва сѣ вече всичката работа що има да вършимъ въ стараніето си за просвѣщеніето. Не, не е туй главното. Ний знаемъ на много мѣста, много училища и новы и хубавы и голѣмы, по... Главното питаніе въ тѣзи работѣ е каквы учители иматъ или ще иматъ въ тѣзи училища. Една земя може да брѣе сѣ хиляды училища, а и пакъ да не е просвѣтена, друга пакъ да има по-малко училища, а да стои на единъ по-горенъ степенъ въ развитіето и въ образованіето. Това е фактъ и заслужава на пѣлно наше вниманіе.

Сега е редъ да сѣ попитамъ: имамы ли ний въ наше отечество училища сѣ таквѣтъ учители, които да можѣтъ да отговарятъ на опрѣдѣленіето си? Като речемъ да сѣ не ласкаемъ — а пакъ защо и да сѣ ласкаемъ и да сѣ лѣжемъ за таквѣтъ единъ важнѣ работѣ? — трѣба да исповѣдамы, че освѣтъ пѣколко що можѣтъ да сѣ намѣрватъ у Герциѣтъ и у Арменциѣтъ, у насъ едва ли имѣтъ сѣ намѣри твърдъ и твърдъ малко, а у сѣлжителитъ ни Османци и ни толкозъ, — думата е за основны училища въ градовѣтъ и въ селата. Дѣто ще сѣ каже по-голѣмата и най-важната частъ отъ населеніето на отечеството ни сѣ лишавана най напредъ отъ онова което о най-необходимо; то нѣма учители които да стоятъ на височинѣтъ на своитъ задѣтъкъ. А защо? Защото не е имало и нѣма педагогически заведенія, и повечето отъ учителитъ сѣ самозванци и имѣтъ пуждѣнитъ педагогически знанія. Това е единъ недостатѣкъ, който най-много прѣдѣе за напредѣтъ на просвѣщеніето въ наше отечество.

Ето прочее благодарнитъ трудъ що чака тѣзи на които Имп. Правительство е възложило промисленіето за тѣзи отъ голѣмъ важностъ работѣ. Не много училища, не голѣмы и високи ечбуны заведенія за прѣвъ пѣтъ, по добры педагогически заведенія, които да можѣтъ по-скоро да снабдатъ смѣстующитъ дѣсѣтъ училища сѣ добры, реално изучены учители. Това е що може сѣ първъ рѣжъ и по-лесно да стане и по-скоро да въздигне надимѣлото у насъ народно въспитаніе, отъ което и просвѣщеніето изобщо ще добѣе въ отечеството ни новъ поантъ....

НАПРЯГАНІЯ КЪМЪ МИРЪ.

«Една французска фраза казува че «мѣката е послана сѣ добры расположенія.» Дѣсѣтъ може да каже пѣкой че «Европа е послана сѣ мирны расположенія.» Никого политическитъ мѣжѣ по сѣ были до то-козъ щедрѣ на насърчителны утѣрванія. Но отъ другъ стражъ, трѣба да исповѣдамы че и никого не сѣ ставали толкозъ пригответенія за войнѣ. Правителствата говорѣтъ за миръ обрѣжжѣ дозѣмъ, дѣто е речено. Така другъ пѣтъ во врѣмето на републикѣтъ на вѣкъдѣ сѣ чу-е еще гласѣтъ «Братство или смъртъ!» Европа припича на единъ тъмѣнъ усонѣлъ, дѣто никой не сѣбе да възбѣе прѣди долѣ сѣ не снабди сѣ конѣ, саби и пѣщѣвы. Това доказува прѣдпазваніе, казуватъ пѣкои, и имѣтъ право. Но да ли доказва и довѣріе? Разумѣва сѣ че не. Другъ пѣтъ казахмы че имѣше въ Европѣ единъ подозрителъ (Бисмаркъ) укорива чѣ устрѣява сѣснителны ково-ве противу всичкитъ народи и правител-

ствѣтъ Европѣ станѣли подозрителны. На всѣду кѣмъ Сѣверъ и кѣмъ Югъ, кѣмъ Истокъ и кѣмъ Западъ, една и тѣя смѣль занѣмава вситъ държавы; какъ да станѣтъ по-силны отъ сѣбѣтъ си и да сѣ озарѣватъ противу нападеніята имъ. Защо то-ва тѣй, ако наистинѣтъ вървѣтъ искрено за мирнитъ утѣрвѣния, които ечатъ сѣтъ, по отъ четиритъ точки на небосклонѣтъ?

На послѣдѣкъ *Мониторъ* като говорѣше за словото на Г. Байета и за обрѣжжѣванія на Австриѣтъ насърчающе общото мнѣніе като споменува чѣ «мирнитъ расположенія на австрийското правитѣлство и сѣбѣтъ благодарного състояние на общѣтъ политикѣ.» Твърдѣ хубаво! Но тогазъ зашто Австриѣ сѣ увлича отъ огниѣтъ на сѣснителны обрѣжжѣванія? И въ кой минута! Когато едѣмъ сѣ е по-сѣзела отъ нещастіята на 1866, когато финансиѣтъ ѣ сѣ намѣрватъ въ едно твърдѣ жалко състояние, когато толкозъ вѣтрѣнни мажнѣтиѣ заплашѣтъ политическитъ ѣ мѣжѣ сѣ ужасны заплитанія.

Наистинѣтъ въ Вѣнѣ сѣ въздушевѣватъ отъ пѣй-мирны расположенія. Но ето че Г. Байетъ не вижда Австриѣтъ безопаснѣ ако нѣма войскѣ отъ 800,000 души. Въ Берлинѣ повече отъ всякой другъ пѣтъ свидѣтелствуватъ за мирнитъ сѣ прѣдложѣнія. Но ето че не намаляватъ нито сѣ единъ войникъ германскѣтъ войскѣ и все повече сѣснѣватъ военнитъ сѣ спогодѣбы сѣ южнитъ държавы. Въ Парижѣ мирнитъ расположенія сѣ исто тѣй лѣвы и прогласѣватъ сѣ сѣ вѣлѣжъ възможнѣ до-стовѣрностъ. Но надеждата въ това про-излѣзва отъ туй дѣто че сѣ подпирѣмы на трайѣжъ войскѣ отъ единъ миліонъ и 200,000 души, снабдена сѣ най-ужасны военны орѣдія, каквито бы можѣтъ пѣкой да сѣ възбѣри. Италия има мирны располо-женія, Руссиѣ сѣмѣ тѣй, Турциѣ такожде; даже и Румунія сѣ хвали сѣ умѣреннитъ сѣ мудрованія. Но ето на всякъдѣ орѣжжѣ правѣтъ, на всякъдѣ орѣжжѣ купуватъ, и каквы орѣжжѣ, Вышній Боже! истинны молніѣ сѣ които може да сѣ служѣ разрушителното буйство на човѣкъ....

Въ тойзи дузѣ слѣдува *Франсѣ* да описѣва състояніето на работѣтъ въ Европѣ и още по яснѣно да оскѣжда сѣснителнитъ за народѣтъ вторѣжѣ-ніѣ на правителствата. Но тѣ сѣмѣтъ прѣдѣмъ на листѣтъ ни не ни допустѣ-жѣ да помѣстѣмъ цѣлъ тойзи неговъ серіозенъ членъ.

Отъ пѣколко врѣме на салъ пѣкой отъ истиниѣтъ подозрѣватъ пѣкаво промѣненіе въ досегашиѣтъ политикѣ на Англіѣ, и за доказателство на то-ва сочатъ на пѣкои слова на минист-ритъ ѣ, още и на пѣкои членове по вѣст-ниѣтъ ѣ: за такѣвъ погочѣтъ е и слѣ-дующиѣтъ членѣтъ отъ *Тайтсѣ*, кой-то припѣрѣжѣва мирѣтъ и гѣди Австриѣ за наклонѣнитъ ѣ кѣмъ войнѣ.

«Като прѣдположимъ че Австриѣ, раз-умѣва сѣ Висѣскитъ дворъ и войниш-ката аристокрація на държавѣтъ, сѣ стре-мѣтъ или сѣ оставѣтъ да сѣ повлѣкѣтъ въ едно заплитване сѣ Прусиѣ, наистинѣтъ какѣво че излѣзе отъ туй? Не ни е до-толкозъ извѣстно че народностѣтъ на Ав-стрийското царство ще послушаѣтъ глава-тари сѣ: жителитъ на пѣмѣкѣтъ провинциѣ горниѣ и долиѣ Австриѣ, Штириѣ, Корушко и Тирѣлъ имѣтъ добро чувство и отече-ствѣнолюбіе и ний немѣслѣтъ че тѣ ще поивѣкатъ да сѣ сѣдѣнѣтъ сѣ Францѣ, за да отѣжнатъ отъ Германіѣтъ пѣй ху-

По да приложимъ че тѣ сѣ способни за една такѣвъ низостъ, остава още Ун-гарія; та нѣма никакѣвъ интересъ да по-мага на вѣстѣнолюбіето на Францѣ въ врѣ-дѣ на сѣбѣтъ ѣ. А отъ другъ стражъ нѣма смѣнѣніе че щомъ сѣ разгласѣ вой-ната южнитъ държавы на Германіѣтъ що сѣ свѣржѣтъ по неразрѣшитъ начинѣтъ сѣ Прусиѣ.

Всичкитъ прѣдубѣжденія, които сѣ на-миратъ дѣсѣтъ въ католичѣкѣтъ Баваріѣтъ ще изчезѣтъ тутакѣ, щомъ сѣ занѣска да сѣ отѣе нашествіето; отъ това що излѣзе че Австриѣ на тоѣ начинѣтъ чрѣзъ собственитъ сѣ дѣла, ще произведе над-можностъ-тъ на Прусиѣтъ въ Германіѣтъ, надможностъ-тъ които нишѣ пораженіето не-може да намами. Положеніето на Австриѣтъ въ единъ такѣвъ войнѣ было бы твърдѣ опасно, защото ще бѣде свободно тогызъ на вѣлѣкѣтъ сѣверѣжъ силѣ да прѣтегнѣ границиѣтъ сѣ кѣмъ Истокъ ако не до то-козъ сѣ загубѣ, то поне сѣ конечно опро-пащеніе на Австрийскитъ интересы.

Сѣ единъ думѣкъ невѣзможно е да раз-гледа пѣкой сѣ безпристрастѣе тогызъ въ-просъ безъ да сѣ убѣди че Австриѣ за да живѣе трѣба ѣ миръ и че трѣба да не пожали нищо само да унищѣжи вѣнч-кѣтъ тѣлкованіѣтъ прѣсѣкѣтъ отъ вѣтрѣн-чавото слово на първитъ ѣ министръ.»

Kurie d' Oriens като говори върѣжъ вѣскѣнѣніѣта за миръ на английскитъ вѣстниѣтъ донаѣ ни слѣдующиѣтъ лю-бопытѣнъ членъ върѣжъ дѣсѣното по-ло-женіе на работѣтъ.

«Ний сѣ сѣгласѣвамы въ мнѣніето си сѣ *Дейли-Нюзъ*, министрътъ на Англіѣтъ иска миръ. Въ Европѣ само Англіѣ не сѣ плаши отъ силѣтъ, които ѣмъ обрѣжжѣ-ватъ, не сѣ плаши отъ Францѣ, не пла-ши сѣ отъ Прусиѣ, не плаши сѣ отъ Руссиѣ: поне колкото за здравинѣтъ на границиѣтъ си. Защищавана отъ воды-тъ, които мѣжѣтъ брѣговѣтъ ѣ и отъ е-дно страшно корабѣрство, та може да прѣсѣтѣвува като равнодушна зритѣлка на европейскитъ распрѣ, и до тогызъ до-дѣто колоніѣтъ ѣ не бѣдѣтъ заплашѣны, да не дигнѣ отъ мѣсто ни човѣкъ ни ко-рабѣ. Една сила пѣйна сѣспѣрница на мо-рето, можѣше да ѣ причини серіозны без-покойствія; но тѣзи сила Америка дохо-жда да ѣ отвори пѣдрѣта си, и при мас-сѣжѣ на Ливерпулскитъ башкетъ да за-брави вѣхѣтъ неслѣгѣсѣ въ едно сѣр-дечно пригѣжжаніе.

Не трѣба слѣдователно да сѣ чудимы, че Англіѣ сѣ радѣ, и че въ вѣстниѣтъ ѣ ечатъ краснѣрѣчѣвы химны за мирѣтъ.

Оуѣ дѣто Англіѣ прѣдѣ всичко трѣба да желае, е дано това остане тѣй, и пѣй-нитъ радостны вѣскѣнѣніѣта да сѣ не прѣ-обрѣжжѣтъ на выкове отъ грѣжъ. За мирѣтъ и благополучіето на Англіѣтъ въ ползжъ на търговіѣтъ и на индустриѣтъ ѣ, на-истинѣтъ не стѣга само, да сѣ наслаждава то сѣ единъ дѣлобѣкъ миръ, живѣтъ трѣба да бѣде общѣ. Нека пламѣне войната, и ще видѣмъ Англіѣ, като остане неу-трѣлна, какъ ще сѣлѣва заплитанія сѣ едно душевно безпокойствіе, което що да расте все повече и повече, и какъ ще сѣ моли ту на тогѣзъ ту на оногѣзъ, додѣ най послѣ не поспѣвѣнѣствува за да сѣ не струши равновѣсіето на Евро-пѣ. Не трѣба да го крѣмѣтъ; сега на-правеното равновѣсіе угажда на минист-ритъ на кралицѣтъ. Земиѣта и морската сила на Францѣтъ ѣ обезпокояване, бѣшо ги страхъ отъ едно ненадѣнно нашествіе безъ да можѣжъ да го искажатъ; слѣдо-

...спрямо Франца военната си-
на Пруссия.

По злополучие за политиката на лон-
донский кабинет, новото равновесие
не почива върху непотресими основи и
единият бой само между Франца и Пру-
ссия, между Русия и Австрия стига да
проникне от основна състоянието на ра-
ботите което толкова благодарни Англия.

Каквото и да дума Талмис такваз е-
дна война ще има и материални слабости
и според победата, ако бы ще от
към Наполеона или от към Вилхелма,
ще видим че Франца или Пруссия е
прораснала въ съразмерност обеспоко-
ителна за английската политика.

Успехът на Пруссия ще доведат
тѣзи сили чак до вратата на Холан-
дия. Успехът на Франца ще донесат
на императора Наполеона реинскитъ про-
винции, безъ съмнѣние, а може бы и Бел-
гия. И двѣтѣ перспективи малко сѣ у-
годни на държавниците на Велика Бри-
таниа. Едно поражение на Австрия на-
падатъ отъ Русия, имало бы още по-
лоши слѣдствия за английскитѣ интереси
въ истокъ.

Слѣдователно, голѣмийтъ интересъ, глав-
ныйтъ интересъ на Англия е, както го
изявява Дейли-Нюс, въ единъ смѣлъ по-
летъ за съхранението на мирътъ.

Отъ тука като захваща Куріе д'
Орліан да придумва Англия да за-
работи дългитѣ за съхранението на
мирътъ, слѣдва:

Какво виждамы ний въ Европа? Дѣтѣ
нападательни сили: Пруссия и Русия;
дѣтѣ въздержательни сили Франца и Ав-
стрия. Дѣтѣ първитѣ искатъ да завое-
ваватъ, и слѣдователно да съборятъ въ
тѣхъ полжъ европейското равновесие;
вторитѣ дѣтѣ сили искатъ да съхранятъ и
слѣдователно борятъ ся въ полжъ на то-
ва равновесие, идеалътъ на Англия е ж-
гълныйтъ камъкъ на мирътъ.

Но на кой странъ трѣба да клонятъ
и тежатъ симпатіитѣ на Англия?

Не е възможно да ся сѣмѣтва нѣкой
върху тѣзи точки, както и сама Англия.

Не е Англия таквазъ който да може
Русия да ѣхъ увѣри за доброволството
на погледитѣ си, и не сѣ тѣзи положи-
телни духове, които Пруссия може да
направи да вѣрватъ че точкитѣ на пра-
жскитѣ уговоръ сѣ назначили край на
пейното властолубіе.

Но, казватъ английскитѣ журналы, Фран-
ца е также властолубива и тя не е ни-
когаждѣ забравила вѣрмето когато вла-
дѣеше надъ Алверъ и рейнскитѣ провин-
ции; слѣдователно, трѣба да ся не по-
вѣрвамы и на Франца.

Всичкото царуване на Наполеона III
протестира противъ тѣзи обидж. Франца
не желае завоевания, и ти не ще да ги
направи до тогиза до когато новы прѣ-
взимания на Пруссия не ѣхъ принудятъ
да ся хвърли върху тойзи опасенъ пѣтъ,
дѣто ти не ще вѣдѣе освѣтъ съ мѣжъ и
само за да оздрави спокойствието на
границитѣ си.

А колкото за Австрия, едвѣмъ ли е
пуждно да поменемъ, че отъ дѣтѣ години
насамъ тя е мнѣла, нека ни простятъ за
това изражение, отъ ролятъ на ловеца
въ роля на тайнъ разбойникъ; тя бѣше
едно вѣрме, която заплашваше, а сега
тя е който плашатъ.

При погледъ на това положение на
което опасностъ-та не е тайна за ни-
кого. Англия, ако желае да въздржи ми-
рътъ остава ѣ само една страна на кой-
то да ся прилепи: да придружи рѣши-
телно Франца и Австрия, не за да на-
падне нѣкого си, но за да брани общото
равновесие, на което основатъ быдохъ
положени въ разстояние на 10 години,
въ Парижъ и Прага....

НИЩО ЗА ИСПАНИИ

Както едно растѣние, кѣдѣто и да го
посаваши и прѣсадилаши, всякога все
спазва смѣстениитѣ си сокъ онѣзи
нему само свойственни мазгъ, така и
человѣкъ, така и народитѣ спазватъ прѣ-
вобитънитѣ си характеръ и той остава
неизмѣненъ у тѣхъ. Като нарѣчимъ при-
мѣръ врьзъ това можемъ да приведемъ
най-малкитѣ по исторически добръ из-
вѣстнитѣ и по събствие още по-до-

Отъ най-древнитѣ епохъ дори до днесъ
истинитѣ характеръ отличава гъркътъ, въ
жилитѣ на древнитѣ гъркъ обикала и-
стата кръвъ, която и прѣди дѣтѣ хиляди
и повече години е обикала въ жили-
тѣ на жителитѣ на старъ Гръция, и днѣ-
шнитѣ Атинсѣтъ е също каквото Ати-
неецътъ на Темистокловото вѣрме, любо-
пытенъ, гордъ, прѣдприемчивъ, свободо-
любивъ, распробивъ и непостоянъ. Кол-
ко пѣтя жельзъ и крѣважъ рѣжъ не е
раскъсвала отечеството на Периклея, ка-
квы тежки обстоятелства не е прѣкар-
валъ; но пакъ ето народнитѣ му хѣра-
ктеръ не ся е измѣнилъ отъ това.

Скѣщото ся забѣзва и въ другитѣ
народы, защото както природны закони
управляватъ частнитѣ личности, на исти-
тѣ закони сѣ подчинени и народитѣ
исцѣло.

Въ Испания, въ тѣзи изново на исто-
рическитѣ сценъ измѣлжъ земѣ, прѣоб-
ладава началото на личностъ-тѣ. Испа-
неецътъ угѣтаванъ, никогѣ не прѣдава
свободитѣ за да располага самъ воля-
тъ си, никогѣ не продава своитѣ лич-
ностъ и не ся изгубѣ сляниъ и размѣ-
сѣтъ съ другы личности, той ся остава
всякога истинитѣ онзи гордъ и независимъ
Испанецъ, Арагонецъ былъ или Каталю-
нецъ, Кастилецъ или Астуриецъ.

Униженіето на народното мудрованіе у
Испанитѣ за вѣрме подъ жельзнитѣ рѣ-
жъ на Парваца и подъ жестокиятъ апа-
тижъ на Изабела бѣше направилъ мнозина
отъ послѣднитѣ писатели да немогатъ да
познайтъ както трѣба Испанскитѣ на-
родъ и отчаяны, за него като говорятъ,
да прѣдставятъ мрачно и не славно не-
говѣтъ будущее. Малката обаче, но
славната септембранска революція, и ри-
царската исторія на жителитѣ отъ ибе-
рийскитѣ полуостровъ издадохъ гласъ го-
лѣмъ въ полжъ на испанскитѣ народъ,
на който чувствата сѣ видѣхъ свѣжи
опасени и всякога разкрѣпявани и съжи-
вявани отъ благороднитѣ примѣры на
юначнитѣ потомци на славитѣ му нѣко-
гашни юлаци.

Като прочита нѣкой описанията на Евро-
пейцитѣ обходители по пѣрийскитѣ полу-
островъ, ще има да ся чуди не само съ
живописностъ-тъ и романтичностъ-тъ на
разнитѣ му страни, но и съ рицарскитѣ
чувства, съ доблестъ-тъ и съ великоду-
шието на жителитѣ му. Като мине нѣкой
Источнитѣ Пиринейскы планины настава
областитѣ Каталоніжъ, Арагоніжъ и Навар-
ржъ. Тамо царува рицарството на Виши-
готѣитѣ, тамо на всички въ сърцето е
оживѣло чувството на народитѣ неза-
висимостъ. На истинитѣ Западенъ поясъ
живѣйтъ Баскитѣ и Астуриецитѣ, които
издревле и до днесъ сѣ съхранили не-
тѣйтъ языкъ и истинитѣ нравы. Галиція е
увардила цѣлукупенъ Германскитѣ си
характеръ и този който бы посѣтилъ тѣ-
зи страни не може да ся не чуди съ
простотѣтъ на нравитѣ на населението.
Центрътъ на Испания съставятъ Кастилія,
Лугаунъ и Естрамадура. Тука Христия-
нитѣ и Мавритѣ сѣ имали нѣкога крѣ-
вавы борбы, и тука сѣ опасени най-до-
брѣ благороднитѣ чувства които въду-
шевяватъ всичкото население отъ най-
голѣмийтъ аристократъ до най-проститѣ
работникъ. Южнитѣ поясъ обзема Вален-
ція, Мурція, Гренада и Андалузіжъ подъ
ясното и чистото небе, и по засѣмѣнитѣ
полены на които намѣрихъ отпочиваніе
Мавритѣ; и тука особено южното небе
въодушеви живото въображеніе на бу-
товнитѣ, и въ атмосферитѣ на тѣзи
земи екижъ гласѣтъ на безбройны проп-
циamentos

Ето единъ редъ отъ юношествующи
страны въ които народното чувство е
спазено свѣже и въ които неприятели
на бившитѣ угѣтени народы намѣрватъ
чѣхотливостъ и оценѣмъ.

„Минѣте Пиринейскитѣ горы, казува
историкътъ Arnott, стѣпѣте на паметницѣ-
тъ на Испанскитѣ литературъ, почувѣте
ся съ нейнитѣ излъчностъ; пригледайте
този тежкитѣ человекъ, подмѣсѣтъ, така
да кажемъ, отъ благостъ и честностъ, то-
гозъ человекъ истинскитѣ Испанецъ; и-
дѣте още да видѣте празницитѣ, игри-
тъ, танцитѣ, глѣбостѣтъ на тѣхъ и

чудѣте ся най послѣ съ благородството,
высотѣтъ и велѣпїето на царственитѣ-
тъ му языкъ — и вы ще ся смаете и
ще прѣклоните колѣно на уваженіе прѣдъ
този народъ. Честитѣ онзи народъ, който
може да оцѣни дарбитѣ които има! Ей,
ще ги оцѣни, и като ги оцѣни, ще опо-
знае себе си.

РИМСКИЙ-ТЪ ВЪПРОСЪ

Споредъ както нѣкон слухове пакъ
зехъ да ся раздаватъ, сочн че новъ по-
тикъ ся е далъ, или ще ся даде на мно-
гословутитѣ Римскитѣ въпросъ. Напразно
французскитѣ печатъ выка, че Италия
независи отъ Римъ, че Римъ не съставля
величіето на отечеството на Брутовитѣ.
И да прїемѣтъ на частъ, че упразненіето
на Папскитѣ свѣтскъ власть не ще да
спомогне въ нищо, и слѣдователно че И-
талиянитѣ могатъ да живѣйтъ и безъ
Римъ; то пакъ не можемъ да не прѣмы-
слямы, що може нѣкой да направи съ
раздигнатото общо мнѣніе, опаснитѣ то-
зи призракъ, който наближава да запла-
ши и самого любимитѣ отъ народа си
Виктора Еммануила. Ако бы да не побърза
да направи нѣкое спогодаваніе или съ
Римъ или съ Франца, той ще бѣде прину-
денъ да ся сбѣска съ революционнитѣ
элементъ, а най-вече сега когато испан-
ската революція съживи надеждитѣ на у-
гѣтѣнитѣ народы и прѣтопли топлото
въображеніе на Италиянитѣ. Иматъ пра-
во въ Франца да ся стряскатъ когато
слухѣтъ ся отзива чакъ до тамъ и ся
чуе и въ Парижъ: Римъ или смъртъ! Ей,
иматъ право, защото не само кръвъ-та
на паднитѣ въ Ментанъ выка и пу-
стышникѣтъ на Капреръ оплакува неспо-
коленнитѣ си воененъ походъ; но и
поради веселието на общото мнѣніе въ
Италия и поради революционнитѣ эле-
ментъ; инакъ, що друго ако не това
мнѣніе и този элементъ направихъ мо-
нархъ Виктора Еммануила, който безъ
тѣзи два силны достове щеше да ся е
само царъ на Сардинія? Кой другъ ако
не революционнитѣ комитетъ приложи на
царскитѣ му коронжъ свѣтлитѣ ямазы на
Пармъ, Моденъ, Тосканъ, и най послѣ на
дѣтѣ Спидинъ? Или бласване то на фран-
цузското оръжіе въ 1859 даде по голѣ-
мъ свѣтлостъ на Италиянскитѣ монархія?
Ще ся кажече, Викторъ Еммануилъ ако иска
да сѣди здраво на прѣстолѣтъ, трѣба да вър-
ви наедно съзъ всесилното общо мнѣніе,
и да не забравя девизѣтъ „молята сила
е любовь-та на народѣтъ ми.“

Сега прочее работата е дошла пакъ
до тамъ да ся възглови пакъ Римскитѣ
въпросъ и да ся образува едно modus
vivendi между римъ и Италия, А пакъ спо-
редъ другы слухове ще ся изпълни вся-
кога изпълняемата и всякога не осъще-
ствляема остающата спогодба на 15
септ. 1864.

Нѣкой си искатъ да съчетайтъ тѣзи
присѣжкы слухове съ идваніето на При-
нцъ Наполеона въ Туринъ. Знае ся че въ
распрѣсаніето на слуховѣтъ за бой, за
постепенно поджиганитѣ спѣрничества
между Франца и Пруссия, за съюзѣтъ
на Италия има надвараніе, защото нейното
съюзничество ще патежи на татѣтъ на
къмъ който силъ бѣде тя.

На послѣдокъ бѣше ся извѣстило ка-
то положително съюзничеството между
Русия, Пруссия и Италия. Този съюзъ
като искаше да уничтожи французското
правителство — казуватъ все тѣзи слу-
хове — прати въ Италия принцъ На-
полеона, който тая години станж всемир-
ный политический дѣлецъ на Франца, за
да ся състане съ италиянскитѣ царъ
въ Туринъ.

Едва ся минѣхъ нѣколко дена и ето
извѣстїе ся раздаде че между Франца и
Италия, ще станѣтъ новы прѣговори за
Римскитѣ въпросъ. Дѣто ще ся каже не е
твърдъ чудно, ако Франца като е спече-
лила чрѣзъ дипломатикѣтъ на Принцъ На-
полеона съюзничеството на Италия, е
рѣшила да ѣхъ възблагодари съ оттегля-
ніето на войскитѣ си отъ Римъ съ което
ще наведе малко вѣждитѣ на Папъ Пія
IX, който лишѣтъ отъ подкрѣпленіето на
Франца ще стане, разумѣва ся, много
по-списходителенъ въ сношеніята си съ

всичко това е само слухове и лучканія
не потвърдени още отъ дѣла.

Въ сегашното вѣрме, когато ся най-повече
пита и говори кой дѣржава съ кой е съю-
чила съюзъ? Кой народъ съ кой ся съгласява?
Нещо да бѣде безполезно да прѣдставимъ
положеніето на Италия отъ вѣтрѣтъ и отъ вѣника.
Ний нещѣ хабимъ много книгъ и мастило. Рас-
наленитѣ народъ Италиянскитѣ некрый състоя-
ніето и мислитѣ си задъ хладнитѣ стѣны на
на дълбокиятъ политикъ; ний ще представимъ
въ краткѣ думитѣ на противу министерскитѣ
вѣстникъ Italia зарадъ събитията на 3 Ноемвр.
годинитѣ на бойтъ при Ментанъ, и нашето
навѣрїеніе ще бѣде исполнено.

„На 3 Ноемвр. станжхъ повсичкѣ Италия
патриотическия заявления които сѣ най-блѣста-
телно доказателство на народното единство
сега вече затвърдено въ духовѣтъ.... Нека
оставимъ на званичнитѣ вѣстници да отдаватъ
тѣзи събитія на Миццини и на тайны рѣдѣ;
тѣй правѣхъ напрежъ бурбоискитѣ журналъ.

Изворѣтъ на тѣзи заявления е по-чистѣ по-
благороденъ. Той е въспоминаніето на Италия-
нитѣ. Срамъ нека падне прѣхъ Италия въ оны
денъ когато тя забрави Ментанъ, найкрѣважъ
неправдъ, който е нѣкога ся направила чужда
бѣснота на единъ народъ. Тамъ быдохъ сма-
заны най-избранитѣ младежи на Италия, падъ-
ганжъ отъ императора на Французитѣ, за да
направи съ тѣхъ опытъ на повитѣ си пушки.
... Италия ся забрави Ментанъ додѣто по-
влѣзе въ Римъ. Италия ся оцѣни за 3 Ноемвр.
и въспомѣнъ го; — досто почтено дѣло, кое-
то трѣбваше да угоди и на правителството; ако
е истина, че едно правителство трѣба да ся
рава че управлява хора а не говеда.

Но обясненіето на правителството въ този
денъ бѣше за окаиваніе и бѣано.... Незнай-
мы, дѣ е написано че може да ся хвърлятъ
въ тѣмнитѣ или да ся поврѣжда честитѣ или да
ся постѣпя злѣ или да ся корятъ мирни и по-
вторуженіи гражданѣ, които выкатъ: „Да жи-
вѣе Гарibaldi! Долю съ министерството на
Ментанъ!“ Съ тѣзи постѣпки, на които при-
мѣрѣтъ ний ся намира въ вѣрмето на бонапар-
товѣтъ диктатуръ въ Парижъ, тѣзи демонстраціи
станжхъ по кривѣтъ на правителството лѣви
манѣвстаціи противъ самого правителство. Чес-
тъ на италиянскитѣ народъ! Нека му даде
Господъ едно правителство истинно-народно
косто намѣто безумитѣ политикъ на проги-
влението да сгласява свонѣтъ желания и да ги
води къмъ прїятливостѣтъ.

ΚΩΝ-ΔΙΣ τὴν 5 9-βρίου 1868.

Ἀναγνώσαντες τὰ εἰς τὴν ὑπ' ἀρθ. 430
ἐρημερίδα, ὁ Νεολόγος, καταχωρηθέντα ὀλί-
γα περὶ τοῦ Βουλγαρικῆς ζητήματος, ἐχάρημεν
καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ διὰ διότα
ἡμῖν ἀφορμῇ, ἵνα σπουδαίως λογιώμεν. Ἀφέν-
τες; λοιπὸν τὴ ἐγένετο καὶ τὴ δὲν ἐγένετο ἐν
τῇ ΜΕΓΑΛῇ ΣΥΝΕΔΕΥΣΕΙ καὶ τὴ μέλλει γί-
νεσθαι οὐρίον περὶ αὐτοῦ μὲ τὰ Πατριαρχεῖα,
Χρῆστοῦμεν καὶ ἡμεῖς ὡς Βούλγαροι νὰ εἰ-
πωμεν ὀλίγα, πρῶτον μὲν ἐπὶ τῶν γενικῶν ἀρ-
χῶν, αἰτίνας δὲον κατὰ τὸν ἀρθ. οὐρίον νὰ ληφ-
θῶν ὑπ' ὅσιν πρὸς πρακτικῶν ἐργῶν λίσιν τοῦ
ζητήματος, καὶ δεῦτερον ἐπὶ τῆς κατ' αὐτὸν
διχίρεως αὐτοῦ.

Α-ὄν ῥὲν ἡ ἐπὶ τῇ Δύσει προαγωγή τοῦ πο-
λιτισμοῦ, ἢ ἄλλη τις αἰτία παρήγαγε τὴν ἀνί-
κην τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ Κρά-
τος, ἢ τῆς Ὁρθοξείας; ἀπὸ τὴν πολιτικῶν, καὶ
ἐὰν εἰ ἐν αὐτῇ σήμερον ὑπὲρ μᾶχοι εἶσιν οἱ Γιάδ-
στωνες; ἢ οἱ ἰούλιοι φάβροι ἡμεῖς δὲν γνωρίζο-
μεν. Ἐκείνῳ δὲ σπερ ἐνδιαφέρει ἡμᾶς νὰ εἰπω-
μεν ἀναφορικῶς ὡς πρὸς τὴν πρότασιν ταύτην
τοῦ ἀρθ. οὐρίου, εἶναι νὰ διαφωτισώμεν αὐτὴν
περὶ τοῦ ἐπ. σφαλοῦς τῆς προτάσεως αὐτοῦ διότι
καὶ ἡμεῖς ἀναγινώσκόμεν ὡς αὐτὸν τὴν ἱστορίαν
τῆς παλαιᾶς καὶ νέας Εὐρώπης, ἀλλ' οὐδὲν τι
τοιούτου ἐδυνήθημεν νὰ μάθωμεν. Ὡστε καὶ ἡ
μᾶς ἡ πρότασις αὕτη τοῦ ἀρθ. οὐρίου ἀ-
ληθεύσῃ κατὰ τι ἀνάγκη νὰ περιωρίσωμεν ὀλί-
γην Εὐρώπην αὐτοῦ εἰς μόνην τὴν Ῥώμην, τὸ
μέγα τοῦτο κέντρον τοῦ Καθολικισμοῦ, εἰς ἣν
τῷ ὄντι γίνεταί πολὺς καὶ σπουδαῖος λόγος πε-
ρὶ τοῦ ἀποχωρισμοῦ τοῦ Κράτους ἀπὸ τὴν Ἐκ-
κλησίαν. Παντοῦ δὲ ἄλλου τῆς Εὐρώπης οὐδε-
μία ἐγένετο ἢ γίνεταί φροντίς περὶ τοιούτου
πράγματος ὡς μηδέποτε ὑπάρξαντος. Ὡς πρὸς
δὲ τὴν ἀνάμειξιν τοῦ ἐνὸς συστήματος εἰς τὰ
πράγματα τοῦ ἐτέρου παραδεχόμεθα καθολικὴν
εἶναι τὴν γνώμην αὐτῶν οὐδ' αὐτὴν τὴν Ὁρθοξ.
Ἀνατ. Ἐκκλησίαν ἐξαρτῶντες; διότι ἵνα ἐξαι-
ρέσωμεν αὐτὴν πρέπει ὀλόκληρον τὴν Βυζαντι-
νὴν ἱστορίαν νὰ διεψέσωμεν καὶ κατὰ τοῦ
ἑς ὁμολογώμεν τὴν ἀδυναμίαν ἡμῶν τὸ
νὸν δὲ σπερ ἀληθεύει εἶναι ὅτι μετὰ τὴν ὑπὸ
τῶν Τούρκων κατακτίσιν τῆς Βυζ. Αυτοκρατο-
ρίας ἢ Ἀνατ. Ἐκκλησία ἔπαυσε τῷ ὄντι ἀπὸ
τοῦ ν' ἀναμειγνύεται εἰς τὰ τοῦ Κράτους πράγ-
ματα, καὶ ἀπέδωκε τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Κα-
σαρι. Ἐκεῖνο ὅμως δ περὶ αὐτῆς καὶ πᾶσι
αὐτὴν ἐξικολοῦσθαι καὶ δὲν ἔπαυσεν ἀλλ' οὐδὲ
θῆλει παύσει ποτὲ ἀπὸ τοῦ νὰ γίνεταί, εἶναι δι-
ὁ Καίσαρ δὲν δύναται οὐδὲ συμφέρει ν' ἀποδώ-
σῃ πάντοτε τὰ τῆς ἐκκλησίας τῇ ἐκκλησίᾳ; δι-
ὲς εἶσαι τότε Κράτος ἐν κράτει. Περὶ τῶν προ-
τάσεων λοιπὸν τούτων αἱ γνώσεις καὶ ἡ γνώμη
ἡμῶν διαφέρουσιν ἀπὸ τὰς τοῦ ἀρθ. οὐρίου, εἰ

—Прочутыйть Марфори таубникъть и любви.

